

יצא לאור ע"י
ללמוד ולדעת - מידע הלכתי
רח' אבן צירא S בני ברק
דוא"ל: noy10@etrog.net.il
נערך ע"י
הרה"ג ישראל מאיר וויל שליט"א
מח"ס ובוים השבת והשולחן מהלכתי
המועדים מהלכתי

מאיר דרך

מידע הלכתי
גליון מס' 23

עמ' א' נושא על הפרק - מכתב הרבנים בענין סיגריה אלקטרונית
עמ' ד' לדעת חכמה - שאלות מצויות מבית ההוראה
עמ' י' הנהגות גדולי ישראל

RABBI MOSHE SHOUL KLEIN
Dayan in Beth Din of Hagon Harav Wozner Zatzal
and Rabbi of "Or Hachayim" area Bnei Brak
משה שאול קליין
דומ"צ כבוד"צ דמ"רש ואנ"ר ועל"ה
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק
שבט תשע"ט ליום כ"ד, יום

אשר נשאלתי בענין הסיגרי האלקטרונית אשר שואבים ממנה לתוך פיו ריחא וזיעה של טעמים שונים האם צריך שיהא לזה כשרות.

תשובה

מאחר שלדברי השואל, יש בו טעם ונראה שדינו כזיעה שיש בו דין ממשות, ע"כ אין להשתמש בזה בלא כשרות מהודרת.
אכן, מאחר ולדעת הרופאים השימוש בזה אינו מן הדברים הבריאים לאדם, ע"כ מדון שמירת הגוף, יש למנוע מלהשתמש בזה כלל.

ועניו באנחה
אשר שאלתי
הרב משה שמואל קליין
דומ"צ כבוד"צ דמ"רש ואנ"ר ועל"ה
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק
בשם הרב משה שמואל קליין
ביום כ"ד שבט תשע"ט
ליום כ"ד, יום
אשר שאלתי
הרב משה שמואל קליין
דומ"צ כבוד"צ דמ"רש ואנ"ר ועל"ה
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק
בשם הרב משה שמואל קליין
ביום כ"ד שבט תשע"ט
ליום כ"ד, יום

Rabbi Moshe Sternbuch
Chief Rabbi
of the Orthodox Rabbinical Courts
Rosh HaYeshiva
Jerusalem
משה שטרנבוך
ראב"ד
בית דין אשכנזי
תל אביב
בית דין אשכנזי
תל אביב

אנחנו רוצים להודיע לך שיש מסכים לרבנו שיש בחיוב תמימות שיש בהם טעם אדום יסגריה אלקטרונית וזוהי מסכים לרבנו שיש בחיוב תמימות שיש בהם טעם טוב ששנרף והנפך לאדים ונכנסים לתוך הפה, ומרגיש טעם האדים בפי, כיון שזוהי דיון כממש היו כטעם בפי את גוף החומרים, ולכן צריכים להשתמש רק בסגריה שיש עליו הכשר שאין חשש איסור בחומרים שבו.

אשר שאלתי
הרב משה שמואל קליין
דומ"צ כבוד"צ דמ"רש ואנ"ר ועל"ה
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק
בשם הרב משה שמואל קליין
ביום כ"ד שבט תשע"ט
ליום כ"ד, יום

Rabbi Ezriel Auerbach

Bayit Vegan, Jerusalem

חבר עזריאל אויערבאך

בית וגן ירושלים ת"י

הרב ר' יצחק מאיר י"ל שליט"א

ר' יצחק מאיר שליט"א
בית וגן ירושלים ת"י
לשכת הרב

מצד ר' יצחק מאיר שליט"א
י"ל שליט"א

עזריאל אויערבאך

מכתב הרבנים מתייחס למה שהתפרסם במאיר דרך גליון 20, והתבאר שם היטב, ובקצרה נביא כאן את עיקר הנידון. ויש להדגיש שמלבד ענין ההכשר יש לברר את הסכנות בחומרים הנוספים, והרי יש איסור חמור להיכנס למקום סכנה [שו"ע יו"ד סי' קט"ז, ה' וחור"מ סי' תכ"ז, ח"י-י וחכ"א כלל ס"ח ס"ד].

בשנים האחרונות נפוץ השימוש ב'סיגריה אלקטרונית' שאמנם שמו 'סיגריה' אבל מהות השימוש בו שונה לגמרי מסיגריה רגילה, ויש כמה הבדלים, האחד, בסיגריה רגילה המשתמש שואף עשן וא"כ אין הדבר נחשב אכילה אלא הנאה ואיסורי הנאה אינם מצויים כמעט (ובפרט בחו"ל), אבל בסיגריה 'אלקטרונית' המשתמש מפעיל גוף חימום ושואף אדים ואדים נחשבים כמו המאכל עצמו ואיסורי אכילה מצויים מאוד בכל מקום, והשני, בסיגריה 'אלקטרונית' יש חומרי טעם והשואף מרגיש טעם ערב כבר מתחילת העישון וא"כ יש כאן מאכל שיש בו טעם, ועוד שאחד החומרים העיקריים בסיגריה אלקטרונית הוא גליצרין שיסודו שומן ואינו פסול לאכילה ואי אפשר לדעת אם השומן הוא מן החי או מן הצומח.

ומכיון שנפסק להלכה שטעימת איסור אסורה גם בלי לבלוע, א"כ יש לחשוש מאוד לכשרות חומרי הטעם והגליצרין. וזה מלבד הברור האם אכן לא נכנסים אדים לוושט והאם אדים שנכנסים לקנה נחשבים אכילה או הנאה.

ולכן, אסור להשתמש בסיגריה אלקטרונית בלי כשרות מהודרת כמו שרגיל בשאר מאכליו.

אריזות שוקולד 'קליק' החדשות [שהם בצורת קערה ונפתחות במקום מוכן לפתיחה קלה], אסור לפותחם בשבת במקום שיש הכנה קלה לפתיחה*, אבל מותר לפותחם מהצד אע"פ שהם עשויים כמין כלי.

א. משום איסור מחתך לפי הוראת הגרי"ש אלישיב זצ"ל שהפוח אריזה במקום שחברת

הלכות סעודת פורים קטן

נפסק להלכה שסעודת פורים קטן צריכה להיות סעודה גדולה ויש מצוה לעשותה ברוב עם ולהזמין כמה שיותר ידידים ובני משפחה, וירבה קצת בשמחה, אמנם לא יעשנה סעודה גדולה כמו סעודת פורים ממש^א.

בני המוקפין יעשו סעודה כזאת ביום י"ד, ולכתחילה יעשו סעודה נוספת ביום ט"ו^ב. והנה, יחד עם ריבוי התאריכים שהתחדשו בשנים האחרונות, כמעט נשכחו הלכות סעודת פורים קטן, אבל האמת שהלכות סעודת פורים קטן מפורשים בראשונים ובטור וש"ע ונו"כ להרבות במשתה ולהזמין מסובים רבים כי קשה לשמוח ביחיד.

כדי לצאת ידי המחמירים וטוב לב משתה תמיד, ובט"ו [שם סק"ב] הביא שבתשבץ כתב כן להרבות ממש בסעודה ורבינו יחיאל מפריש רגיל להרבות ולהזמין בני אדם וכמשמעות לשון המשנה [אין בין וכו' כנ"ל] וכתב שזו כוונת הרמ"א שסיים וטוב לב משתה תמיד, וכ"כ המשנ"ב [שם סק"ה]. והרי כתב המשנ"ב [סי' תרצ"ה סק"ד] שקשה לשמוח ביחיד ולכן יזמין הרבה אנשים לסעודת פורים.

ד. נפסק ברמ"א [סי' תרצ"ז, א'] שביום י"ד אדר ראשון ירבה קצת בסעודה לצאת ידי חובת השיטות שחייב להרבות במשתה ושמחה גם באדר ראשון. וכתב המשנה ברורה [שם סק"ד] שגם המוקפים ירבו בסעודה רק ביום י"ד של אדר ראשון.

ומקורו מדברי הבית יוסף [סוף סי' תרצ"ז] שהביא בשם הסמ"ק שהעולם לא נהגו לעשות ימי משתה ושמחה ביום ט"ו של אדר ראשון, וטעמא משום שבגמרא איתא [מגילה דף ו:] אין בין י"ד שבאדר ראשון לי"ד שבאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים הא לענין הספד ותענית זה וזה שוין (שאסורים בהם), ולא הזכירו בגמרא שגם בט"ו יש הבלל שגם הוא אסור בהספד ותענית, ומשמע שאין מרבים בשמחה באדר ראשון אלא ביום י"ד.

ולכאורה הדבר צריך עיון, כי המעיין במקור הדין המובא בסמ"ק [סי' קמ"ח אות ב] יראה שהביא ב' טעמים, האחד, שיום ט"ו אינו עיקר מן הדין אלא רק לאסור את זה בזה בהספד ובתענית [ביחס לבני הפרושים], והשני, שבגמ' איתא אין בין י"ד שבאדר ראשון לי"ד שבאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים הא לענין הספד ותענית זה וזה שוין (שאסורים בהם)

היצור הכינה מקום נח לחיתוך [כמו בנייר טואלט או בפקק של פחית שתיה], נחשב מחתך, ונתבאר הענין ודעות הפוסקים בוביום השבת סי' י"ב סעי' י"ז [ועי' גם מבית לוי ח"ו עמ' מה שנחשב מחתך], ועוד יש לדון שיהיה בו איסור קורע, כי טעם המתירים לקרוע אריזות הוא גם משום שנחשב רק פילוס דרך לאוכל [עי' חזו"א סי' נ"א סק"ג ואגרו"מ ח"א סי' קכ"ב ענף ט'] אבל כאן יש תועלת באופן הקריעה, ואמנם ביארנו בוביום השבת סי' י"ג הע' י"ג שדעת הבאה"ל [סי' שי"ד, ח' ד"ה חותלות] שטעם ההיתר משום שאין איסור דרבנן במקלקל כשאין אפשרות של על מנת לתקן כי אין מי שיתקן דבר כזה, וגם לשיטתו י"ל שנחשב תיקון כי קורע בצורה נוחה ומיוחדת, ויש להסתפק לשיטתו, וכן יש להסתפק לשיטת הגרי"ש אלישיב זצ"ל שההיתר לקרוע בקילקול לצורך האוכל האם נחשב כאן קילקול או תיקון.

ב. כלי שנורק מיד לאחר השימוש בו, אינו נחשב כלי, וכמו שמותר לפתוח שקית שתיה או איגלו אע"פ שיוצר בזה כלי, ומה שהכלי עשוי בצורת קערה, עדיין אינו סיבה לאסור כי עדיין הוא כלי שנורק מיד לאחר השימוש, וביארנו בוביום השבת סי' י"ג סעי' ה' שמותר לפתוח שקית ממתקים קטנה שאוכלים מיד את מה שבתוכה והיא נורקת מיד, ועי' מנח"ח ח"ו סי' כ"ז שדייק כן גם בשיטת החזו"א.

ג. בגמ' [מגילה דף ו:] כתוב אין בין י"ד שבאדר ראשון לי"ד שבאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים, ומשמע שלענין משתה ושמחה זה וזה שוים, ובתוס' שם חלקו וכתבו שגם משתה ושמחה אין באדר ראשון, ולהלכה הכריע הרמ"א [סי' תרצ"ז] שירבה קצת שמחה

שאלות מבית ההוראה

יחוד עם בתו וחבירתה הקטנות

בתי בת ארבע מביאה לפעמים חברה הביתה, מלבדינו אין אף אחד בבית, האם יש בזה איסור יחוד?
תשובה: כן¹. אבל אם הדלת סגורה ולא נעולה אפשר להקל².
ואם הבנות בגיל שש-שבע ומעלה, נחלקו הפוסקים אם מותר³, ואם הדלת לא נעולה בודאי מותר.

'טאמס' נגד צרבת- שיש בו טעם טוב

האם מותר לקחת 'טאמס' נגד צרבת כשיש לזה טעם טוב?

ח סעי' ד' בשם החזו"א.
אמנם כל זה שייך רק בגיל שהיא שומרת, אבל עד גיל חמש לכו"ע אינה נחשבת שומרת, ומעתה יש איסור יחוד בקטנה השניה שהיא מעל גיל שלוש. ומצאתי שהעיר כן בשו"ת מציון תצא תורה בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל והגר"ש דבליצקי זצ"ל ובשם הגר"ח קניבסקי שליט"א והגר"ע אויערבאך שליט"א והגר"א נבנצל שליט"א.
ו. בדין דלת סגורה ולא נעולה נחלקו הפוסקים [הפתי"ש סי' כ"ב סק"ח הביא שנחלקו בזה הגרעק"א והרדב"ז], ובשו"ת דובב משרים [ח"א סי' ה'] הביא כמה אחרונים המקילים בזה, ודעת החזו"א [דבר הלכה סי' ג'] שאפילו במציאות הנהוגה כיום שבדרך כלל לא נכנסים לבתים בלי לדפוק בדלת אפשר להקל בזה מפני שההיתר מבוסס על חששות [נערוים] ולא על ספק אמיתי והגיורי. ובשו"ת מנחת יצחק [ח"ט סי' קמ"ב] כתב שאפשר לצרף דלת סגורה ולא נעולה להיתר אם בעלה בעיר ואינו יודע היכן היא או שמרשה לה להתייחד. ובספר הליכות בת ישראל [פרק ח' הע' ט"ז] הביא בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל והגר"ח פ' שינברג זצ"ל שאפשר לסמוך על דלת סגורה ולא נעולה רק אם אכן יש הסתברות רגילה שיכנס משהו בלי לדפוק ולבקש רשות.
ובקונטרס יחוד שכתב הגר"י ישראלזון זצ"ל והיה למראה עיני הגרי"ש אלישיב זצ"ל כתב שאם ליבו גס בה אין להיתר בדלת סגורה שאינה נעולה [וכעין זה כתב הגר"מ קארפ שליט"א בשמו בספר ויבינו במקרא דברים עמ' קמה].
ז. בשבט הלוי ח"י סי' רל"ז אוסר, אבל בציץ אליעזר ח"ו סי' מ' פט"ז אות ה התיר וכ"כ

וכנ"ל ולא הזכירו שגם בט"ו יש הבדל במשתה, ונפק"מ לענין בני המוקפין שלטעם ראשון היו צריכים לעשות פורים קטן ביום ט"ו כי הטעם לא שייך בהם, ואדרבה, עיקר יום פורים שלהם הוא ביום ט"ו.
ואמנם המשנ"ב פסק על פי הבית יוסף שהביא רק את הטעם השני של הסמ"ק ולא הביא את טעמו הראשון, ואולי הב"י הבין שעיקר הטעם הוא הטעם השני [אע"פ שמלשונו של הסמ"ק משמע קצת שהטעם הראשון יותר עיקרי], ואולי יש הנוטים יותר אחרי תי' בתרא, עי' רעק"א סי' תקל"ג, ג', אבל עי' כנה"ג כללי הפוסקים אות יט, וע"ע שדי חמד בכללי הפוסקים סי' ט אות ג].

אבל לענ"ד, הבי"ה העתיק מהגה"מ את דברי הסמ"ק [כלשונו שכתב שהג"מ כתבו בשם הסמ"ק] והג"מ לא העתיק את הטעם הראשון כי בחול"ה הדבר לא היה מצוי, ואף שהבית יוסף חי בארץ ישראל והכיר את ירושלים [ואפילו בצפת הרבה נוהגים פורים בב' הימים], הרי לא ראה את דברי הסמ"ק בפנים, וע"ע עוד.
ומצאתי שהעיר מזה המנח"י [ח"ג סי' נ"ח] ומשום כך כתב שלמעשה נכון שהמוקפין ירבו בשמחה גם ביום ט"ו, וגם בישא יוסף [ח"ג סי' קס"ח] הביא שהמוקפין ירבו בשמחה קצת גם ביום ט"ו כשיטת הלבוש, וכן שמעתי מאמרו"ר שליט"א.

ה. נחלקו הפוסקים אם בת נחשבת שומרת או לא, בפת"ש אבה"ע סי' כ"א סק"ב כתב שלא שומרת והאגרו"מ אבה"ע ח"ב סי' ט"ו וח"ד סי' ס"ה אות ח חולק ואומר שכן שומרת, וכ"כ בס' חיים ושלום ח"א סי' מ' ובספר דבר הלכה סי'

תשובה: כל תרופה שיש לה טעם חייבת בהכשר מהודר או בבירור כראוי שכל הרכיבים כשרים^ה, ואמנם בתרופות שיש בהם חשש סכנה מותר ככל פיקוח נפש הנדחה מפני כל האיסורים שבתורה, אבל בתרופות להורדת חום או להקל על צרבת שאין בהם חשש סכנה, חייבים לברר את הכשרות. למעשה, כיום טאמס מיוצר בכמה מקומות, ובייצור שבארה"ב אין חששות כשרות, אבל צריך לברר כי הדברים משתנים מתרופה לתרופה ומזמן לזמן [אקמולי שמיצור בארץ גם כן אין בו חששות כשרות].

מעשר תבלינים הצומחים בבית

האם צריך לעשר תבלינים שצומחים באדניות בבית?
תשובה: כל דבר שצומח בתוך הבית מתחת התיקרה, חייב במעשר בלי ברכה^ט, אבל יש תבלינים הפטורים ממעשר בכלל, והם תבלינים שנעשים רק לתת טעם במאכל ואינם נאכלים בעצמם^י.

הסתכלות בציפורניים בהבדלה - לפני או אחרי הברכה

ראיתי שבספר וביום השבת כתוב שבהבדלה מסתכלים בציפורניים לפני הברכה. ולא הבנתי, הרי מנהג העולם להסתכל אחרי הברכה?
תשובה: יש נוהגים להסתכל גם אחרי הברכה, אבל מפורש בכל הפוסקים שחייב להסתכל בציפורניים לפני הברכה^{יא}.

מנקה הזורק עתונים לפח

המנקה [יהודי] בבנין זורק לפח את כל העיתונים שמחולקים חינם בתיבות הדואר. בחלק מהעיתונים ישנם דברי גניזה כמעט בכל שבוע. האם צריך לומר לו שלא יזרוק עיתונים כאלו?

תשובה: עיתונים שברוב הפעמים יש בהם דברי תורה, אין שום היתר לזורקם לפח [גם אם עדיין לא קראו בהם], ולכן חיוב לומר למנקה שלא יזרקם לפח [והרי כיום כל מה שבפח מתכלה במכונת רכב הזבל]^{יב}. עיתונים שברוב הפעמים אין בהם דברי

רצ"ו סק"ו משנ"ב רצ"ו סקל"א בשם הפמ"ג. והיינו, משום שנפסק להלכה שברכת הנר היא ברכת השבח ולא ברכת הנהנין, ויש בזה נפק"מ גם לגבי להוציא אחרים אחרי שכבר בירך לעצמו- משנ"ב סי' רח"צ סקל"ו, ולגבי חיוב נשים בברכת הנר- באה"ל סו"ס רצ"ו, ולגבי הנאה לפני שבירך על הנר- משנ"ב סי' רח"צ סק"ד ושעה"צ שם סק"ג וסי' תרצ"ג סק"ב, ולגבי ישיבה ברכת הנר כשמוציא את חבירו- באה"ל סי' רי"ג, וע"ע בביאור הענין בוביזם השבת סי' מ' סעי' י"ב והע' ל"ט ומ"א. יב. מחיקת השם הוא איסור דאורייתא, ושיטת

בארחות הבית להגר"מ שטרנבוך שליט"א פי"ד סכ"ז.

ח. בעיקר משום חומרי הטעם עצמם, ונתבאר בהשולחן כהלכתו סי' ח' סעי' כ'.

ט. נחלקו הרמב"ם והראב"ד מעשר פ"א ה"י האם גידולי בית חייבים במעשר מדרבנן או פטורים. ולהלכה, הורו הפוסקים לעשר בלי ברכה.

י. ע"י תוס' יומא פא: ד"ה שהפלפלין וחזו"א מעשרות סי' א' סקכ"ד.

יא. ב"י סי' רח"צ סוף ס"ג, פרישה סי' רצ"ו סק"ו, ט"ז סי' רח"צ סק"ו בשם הב"י, פמ"ג סי'

תורה, אפשר להקל שזרזוק לפח מפני שאין לו חיוב לטרוח לברר את הספקי.

קשירת שתי צדדי ה'עניבה' של נעל בשבת

אני רגיל לקשור את השרוכים בקשר נוסף, כלומר, אחרי העניבה של הקשר הראשון [כרגיל] אני לוקח את שני הצדדים ועושה איתם קשר נוסף. האם מותר לעשות כך בשבת?

תשובה: אסור, גם אם רגילות לפתוח את הקשר בהמשך היום".

טיפול בקינזיולוגיה [בעיקר הטיפול בשיטת מח אחד] ובמטוטלת

האם מותר לטפל בטיפולי קינזיולוגיה [נפוץ בטיפול המכונה מח אחד] או במטוטלת?

תשובה: טיפול על ידי בדיקת שרירים, יש בו גרעין קטן של אמת שניתן להבינוט, ועוד קצת תועלת אם המטופל מאמין לגמרי במטפלו¹² ובתנאי שהמטפל יאמר שהוא

שהוא מהודק היטב נחשב קשר אומן ולכן אנחנו נזהרים בב' קשרים], אלא שזה אנו כן בקיאים שעניבה ע"ג קשר אחד אינו מעשה אומן וכמש"כ הפמ"ג [שם מ"ז סק"ז] וכ"כ הגר"א בביאורו [שם סקט"ו] שקשר אחד מותר מהוכחה מתופר חייב רק כשקשר א"כ אינו בכלל קשר (כי אם כן היה חייב כבר על הקשר עצמו), וא"כ כל מה שאינו בכלל ההיתר, נשאר בגדר האיסור מה"ט שאין אנו בקיאים שזה הטעם לאיסור ב' קשרים זעג"ז, כי אין כאן איסור על 'קשר ע"ג קשר' אלא להיפך הכל אסור משום שאין בקיאים ויש היתר בקשר אחד או קשר ועניבה על גביו שהם בודאי אינם קשר אומן.

טו. עי' גיטין דף נו: ששמועה טובה תדשן עצם כפשוטו שמרחיבה את העצמות.

טז. במאירי שבת דף סז. ביאר היתר השימוש בסגולות המוזכרות במסכת שבת מצד שני סיבות, האחת, לא היה שם דבר אמיתי לחוש שיטעו אחריו, והשני, כיון שההמון היו בטוחים שהם מועילים א"כ האמונה שעשיו יהיה טוב באמת הועילה להם [וכיום הוכח שיש הנוטלים כדורים ריקים (פלצבו) ומכיון שחושבים שמועיל להם אכן מועיל], וא"כ, אם המטופל מאמין שאכן המטפל יכול להוציא אותו מבעיותיו, יתכן שיועיל לו באמת, כי ייאוש מפתירת הבעיות הוא מפריע מאוד להתקדמות. ועי' גם שו"ת הרדב"ז סי' אלף תקכ"ו שדעת הרמב"ם שאין כל הסגולות האלו מועילים באמת כלל, ואפילו ספק רפואה אין כאן, וההיתר

המג"א [סי' קנ"ד סק"ט] והמשנ"ב [שם סקכ"ג]

כהרמב"ם בסה"מ שכל מחיקת כתבי הקודש נחשב איסור דאורייתא, ודלא כמש"כ ביסודי התורה פ"ו ה"ח ששאר כתבי הקודש רק מדרבנן (וכתב שמכין אותו מכת מרדות), וכבוד הבריות הותר רק באיסור דרבנן.

ולמעשה לענ"ד יש כאן איסור דאורייתא כי מכונית האשפה דוחסת את האשפה והפסוק עלול להימחק ח"ו, ואם יש שם גם שם ה' - עלול להיגרם מחיקת השם רח"ל וגם יש לפני עיוור, ולכן אין היתר לזרוק עיתונים כאלו לפח.

ואין להקל גם בד"ת שלא קראו בהם, הגר"ש אלישיב זצ"ל, וביאר שגם האבני נזר [יו"ד סי' שע"ו אות כה] לא התיר להשליך לפח ד"ת שלא קראו בהם אלא רק ד"ת שאינם עומדים ללימוד כלל [ועי' מכתבי הח"ח מכתב פג]. וכ"כ בשבט הלוי ח"ה סי' קס"ב ובקובץ תשובות ח"ה סי' קט"ו], וכן הביא בגנזי הקודש [עמ' רנג] בשם הגר"ש אלישיב זצ"ל ובשם הגר"ח קניבסקי שליט"א והגר"ן קרליץ שליט"א.

יג. ככל דין חשש למיעוט המצוי שאין צורך לברר במקום שיש טירחה, עי' השולחן כהלכתו סי' י"ט סעי' ח' - ט'. וכע"ז כ' בגנזי הקודש פ"ד ס"ג בשם הגר"ש אלישיב זצ"ל.

יד. קשר ע"ג קשר נחשב קשר אומן ואסור אפילו אם עשוי ליום אחד [סי' שי"ז, א'], והטעם משום שאין אנו בקיאים מהו נחשב קשר אומן [שלטי גיבורים, והובא ברמ"א ופוסקים וכלשון המשנ"ב סק"ד שמסתברא שכל קשר

רק מאחזו עיניים ואין כאן כוחות מיוחדים¹, אבל כל השאר נכולל כל השמות המשתנים] מבוסס על מושגים מופשטים ולא ברורים, וגם התועלת שבהם לא הוכח אף פעם², ומכיון שהם על גבול הע"ז, וחלקם הם ע"ז ממש"ט, הורו הפוסקים שלא ללכת לטיפולם אלו"ב.

ובאמת, אין שום הבנה איך יתכן שאדם ירא שמים יילך לאדם אחר ש'הוא יזרים לו כוחות', במקום לבקש מהקב"ה בתפילה שיחזק אותו במה שצריך.

טיפול במטוטלת ושאר מנחשים ומנחשות, אסור לגמרי.

ענייני ה'הילה' (שדה אלקטרו-מגנטית המקיפה את האדם) וה'שדה האנרגטי', למרות טענות המטפלים שיש בהם הסבר טבעי מוסכם, אין רופאים בעולם המשתמשים בזה, ולא הוכח מעולם הצלחת הטיפול [מעבר לסטטיסטיקה הגיונית בכל דבר וענין].

ענין שבע נקודות 'הכנסת והוצאת אנרגיות' (הצ'אקרות), אינם מוסכמים ברפואה הטבעית בשום אופן, ובודאי שלא פתיחת סתימות האנרגיה שנעשה בהם, שהם ממש שטויות, וכשהמטפל אומר שרק הוא יכול 'לפתח את סתימות האנרגיה' הרי זה כפירה ממש.

השימוש בסמלים משונים ובמשפטים משונים ובתנועות משונות [ואכמ"ל בכל אחד משלושת ה'נ"ל], רובו מבוסס על אמונה ב'כח חיצוני', ומעטים המכוונים רק להרשים את המטופל בעוצמת המטפל ובכח הצלחת הטיפול [שיתכן להחיר אם המטפל והמטופל יודעים בבירור לפני הטיפול לכוון רק לזה, וכנ"ל].

הטיפול ב'שלושת המימדים' מעורב בכמה סוגי אבחנות וטיפולים, וצריך פיקוח צמוד מאוד על ההתנהלות.

כ. שבת הלוי ח"ט סי' קע"ד לענין מטוטלת, והגרי"ש אלישיב זצ"ל אמר לגרד"א מורגנשטין שליט"א שהדבר תלוי באם יש הסבר טבעי יש להחיר, ולמעשה, מפני שרוב מוחלט בטיפולים מבוסס על דברים מוזרים ולא טבעיים, אין מי מתלמידיו שמוזר להחיר. כמו כן כתבו הגר"ש איערבך זצ"ל והגרמ"ש קליין שליט"א והגר"נ קופשיץ שליט"א וגדולי רבני ארה"ב איסור על כל הנ"ל.

כא. ומצד חשש דרכי האמורי, בדרכ"מ יו"ד סי' קע"ט סק"ג הביא מח' ראשונים דין לחשים שיש ספק אם הם מרפאים או לא- ועדיין לא הוכח שמרפאים וגם לא הוכח שלא מרפאים,

באיסורי דרבנן משום שהחולים חושבים שמועיל להם.

יז. אגרו"מ [יו"ד ח"ד סי' י"ג] ודברי יציב [יו"ד סי' נ"ז] ע"פ הרדב"ז [תשובה אלף תרצה (תקפה)], תשובות והנהגות [ח"א סי' תנ"ה]- וכתב שכן גם דעת החזו"א. ובשבת הלוי [ח"ה סי' קכ"ט] אוסר.

יח. בשום מדינה בעולם לא הוכח 'יעילות ה'טיפולים' ה'נ"ל, וגם הטוענים להצלחה אין להם הוכחות מוחלטות אלא 'הצלחות' שיכולות להיות ע"פ הסתברות סטטיסטית גם בלי שום טיפול, ובמדינות המזרח הרחוק המשתמשים בזה, תוחלת החיים נמוכה הרבה יותר משאר המדינות. וגם כאן בארץ השיטה מוכרת בעיקר אצל אנשים תמימים או חלושי לב או מיואשים. ועי' מג"א ריש סי' שכ"ח שכתב שביו"ד סי' קנ"ה מוכח שצריך שהרפואה תהיה מוכרת ע"י מומחה, וזה אין לנו כלל, ועי' פמ"ג שם ובח"א כלל סח. ועי' גם רמב"ם שבת פ"ט הי"ג שצריך עדות רופאים, וברדב"ז סי' אלף תקכו ביאר שאין בהם תועלת אמיתית ולכן צריך עדות הרופאים. יט. גם הטיפול בשריר התפתח מאוד לכיוון ה'כוחות חיצוניים' שמנחש על פי נגיעה באנשים אחרים או 'שליטה מרחוק'.

ולמעשה, ממציאי השיטה חיברו בכוונה תחילה בין דבר מובן בשכל [בדיקה מה גורם צער וחולשה לאדם ע"י לחיצה על שרירים] לבין חלקים רבים שאינם מובנים בשכל והם לקוחים מאמונות בכוחות מסתוריים בעולם עפ"ל [כביכול, יש איזה 'מוקד אנרגיה בעולם' ו'מוקד אנרגיה באדם' [שזה אינו כפירה ממש, אבל לקוח מאמונות תפלות] והמטפל 'מעביר ומוזר' את האנרגיה אל המטופל [רח"ל מדברי כפירה אלון], ובעבר היו לחלק זה שמות אחרים כמו 'רייקי' ודומיהם.

הנהגות גדולי ישראל

מתוך הקדמת הש"ך ליו"ד - אף כי באמת ובתמים טרחתי טרחה הרבה וכמה יגיעות יגעתי לא עסקתי בשום עסק אחר, לא נתתי שינה לעיני ותנומה לעפעפי שנים רבות עד אשר הוצאתי מכח אל הפועל מחשבתי ובררתי ושקלתי הכל בכף מאזנים וחזרתי על כל צדדים וצדדי צדדים לא פעם אחת ושתיים כי אם מאה פעמים ואחת עם חברים חשובים אהובים חביבים וערבים המקשיבים לקולי ומי שלא היה אתי עמי במחיצתי לא יאומן כי יסופר לו מגודל התלאה שהיתה עלי בחיפוש בים התלמוד והפוסקים עד כי העמדתי הכל על בוריו.

מתוך הקדמת מהרש"ל לים של שלמה גטין - שמתי לבי לתור בחכמה ולחקור אחר שורש הענין. והעבודה שלפעמים שבוע אחד ישבתי משתומם בדמיון השכל עד שיגעתי ומצאתי שורש הענין ואז כתבתי בספר .. דרשתי וחקרתי היטב בשבע חקירות ושבע בדיקות אחר כל מקור ומחצב ההלכה בתכלית היגיעה והעיון ובמיעוט שינה וברוב שיחה עם חברי ותלמידי יותר מכולם ולבי עם הספר וכו' לא הנחתי שום מחבר שלא עסקתי בעיוני בו קודם חתום גזר דינו.

מכיון שכיום אפשר לעלות לאוטובוס גם בדלת קדמית וגם בדלת אחורית, ראוי לעורר תיקון גדול שהגברים יעלו בדלת הקדמית והנשים יעלו בדלת האחורית, וכבר עוררו על כך בעבר גדולי ישראל אלא שחברות האוטובוסים התעקשו שלא יעלו מהדלת האחורית, אבל כיום שאפשר לעשות כך, נכון וראוי להנהיג תיקון גדול זה.

הודעה משמחת לגבאי בתי כנסת!

אפשר להשיג את סט הספרים אוצר ההלכה

הכולל את הספרים: וביום השבת - הלכות שבת השלם

השולחן כהלכתו- אוצר הלכות כשרות המאכלים והכלים במטבח

המועדים כהלכתם- אוצר הלכות המועדים כולל הלכות יו"ט וחול המועד

במחיר 135 ש"ח בלבד (במקום 160)

ניתן לפנות לטל' 0533174546 [או 0527638575].

בנין ציון ח"א סי' ס"ז [ועי' פנים מאירות סי' ל"ו פסק לאיסור בדבר דומה, ואולי שם אפילו אינו ספק מרפא].

ישנם מורי הוראה המכירים מטפלים העושים אך ורק באופן המותר, וניתן לפנות אליהם לקבל מידע ופסק הלכה. חשוב לברר מקודם האם אכן יש תועלת בטיפול.

שיטת הר"ן [שבת ל: ד"ה כל דבר] והרשב"א [שבת סז. ד"ה כל דבר] שמותר מספק, ושיטת רבינו יונה [שערי תשובה שער ג' אות קד] והמרדכי שאסור, וכן בב"י סי' ש"א, כ"ז הביא מח' זו, ובשו"ע שם נטה יותר להיתר, ועפ"ז פסק בהאלף לך שלמה [יו"ד סי' רט"ו] להיתר לענין הסרת עין הרע ע"י עופרת, ועי' גם שו"ת